

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för socialt arbete

4SA711 Socialt arbete med barn, ungdom och familj, 15
högskolepoäng

Social work with children, young people and families, 15 credits

Huvudområde

Socialt arbete

Ämnesgrupp

Socialt arbete och social omsorg

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

A1N

Fastställande

Fastställd 2012-05-07

Senast reviderad 2014-06-02 av Fakulteten för samhällsvetenskap. Övergripande revidering.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2014

Förkunskaper

Grundläggande behörighet för studier på avancerad nivå samt särskild behörighet: socialt arbete, 90 hp eller annat för kursen relevant huvudområde, inklusive 15 hp på kandidatnivå.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

Övergripande mål för kursen punkt 1, 2, 3, 4.

Specifika mål för delkurs 1 punkt 5, 6

Specifika mål för delkurs 2 punkt 7, 8

1. Visa fördjupad kunskap om och kunna tillämpa samhällsvetenskaplig teoribildning i socialt arbete med barn och familj
2. Visa fördjupad kunskap om och kunna kritiskt granska aktuell forskning om den sociala barnavården
3. Analysera och förstå problem och processer i det sociala arbetet med barn och familjer
4. Visa förståelse för betydelsen av ett professionellt förhållningssätt i bemötandet av barn och familjer i utsatta situationer samt visa förmåga att reflektera över eget förhållningssätt i det sociala arbetet inom området

5. Visa fördjupad kunskap om förändringar i synsätt på barn, barndom och föräldraskap och hur barns och familjers livsvillkor varierar utifrån skiftande sociala och politiska förhållanden
6. Självtändigt genomföra en analys av film/skönlitteratur utifrån relevanta samhällsvetenskapliga teorier och begrepp
7. Visa fördjupad kunskap om och kunna föreslå och strukturera sociala interventioner för barn och familjer
8. Visa förmåga att planera och genomföra behandlande samtal i samarbete med berörda barn och familjer

Innehåll

Kursen innehåller två delkurser:

Delkurs 1 Barn, ungdom, familj i ett övergripande samhällsperspektiv 7,5 högskolepoäng

- Förändrade synsätt på barn, familj och föräldraskap
- Livsvillkor för barn och familjer i ett föränderligt samhälle
- Barn och familjer i utsatta situationer
- Samhälleliga institutioner som berör barn och familj
- Teorier om social exkludering och utsatthet
- Teorier om normalitet och avvikelse
- Barns och ungas identitetsutveckling

Delkurs 2 Teorier, metoder, interventioner 7,5 högskolepoäng

- Systemteori, nätverksteori, familjeteori, kommunikationsteori
- Sociala problem och interventioner för barn och familjer - förebyggande arbete, utredning och behandling
- Aktuell forskning kring utsatta barn, framförallt med fokus på samtal med barn
- Teorier i samtalsmetodik
- Obligatorisk färdighetsträning i samtalsmetodik under handledning

Undervisningsformer

De undervisningsformer som kan förekomma är föreläsningar, seminarier, samtalsmetodik, grupparbete, enskilt arbete.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursens mål examineras genom sex examinationsuppgifter.

Delkurs 1 omfattar 7,5 hp och examinerar målen 1,2,3,4,5 och 6.

Moment A (1hp) kräver aktivt deltagande vid ett obligatoriskt litteraturseminarium och att studenten genomför en förberedande uppgift på den litteratur som behandlas vid seminariet. Moment A bedöms individuellt och med betygen Underkänd eller Godkänd. För betyget godkänd ska de förväntade målen vara uppnådda.

Moment B (5hp) är en självständig skriftlig uppgift som innebär att studenten ska genomföra en analys av empiriskt material utifrån relevanta samhällsvetenskapliga teorier och begrepp. Moment B bedöms med betyget Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. För betyget Godkänd ska de förväntade målen vara uppnådda.

Moment C (1,5 hp) är ett grupparbete där gruppmedlemmarna genomför ett gemensamt övergripande arbete med utgångspunkt i de individuella skriftliga arbetena. Momentet kräver aktivt deltagande i grupparbetet, samt medverkan vid ett seminarium då resultatet av grupparbetet presenteras muntligt. Moment C bedöms individuellt och med betygen

Underkänd eller Godkänd. För betyget Godkänd ska de förväntade målen vara uppnådda.

För betyget Godkänd på delkurs 1 krävs betyget Godkänd på moment A, Godkänd på moment B och Godkänd på moment C. För betyget Väl godkänd på delkurs 1 krävs betyget Godkänd på moment A, Väl godkänd på moment B och Godkänd på moment C.

Delkurs 2 omfattar 7,5 hp och examinerar målen 1, 2, 3, 4, 7 och 8.

Moment D (3hp) kräver aktivt deltagande vid obligatorisk handledd färdighetsträning i samtalsmetodik. Momentet bedöms individuellt och med betygen Underkänd eller Godkänd. För betyget Godkänd ska de förväntade målen vara uppnådda.

Moment E (3,5 hp) är en självständig skriftlig uppgift som innebär att studenten genomför en analys där erfarenheter från färdighetsträningen i samtalsmetodik relateras till teoretiska begrepp. Moment E bedöms med betyget Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. För betyget Godkänd ska de förväntade målen vara uppnådda.

Moment F (1hp) kräver aktivt deltagande vid ett obligatoriskt seminarium och att studenten genomför en förberedande uppgift genom att söka fram, och ta del av, en artikel som berör aktuell forskning med fokus på samtal med barn i utsatta livssituationer. Artikeln ska presenteras vid seminariet. Momentet bedöms med betygen Underkänd eller Godkänd. För betyget godkänd ska de förväntade målen vara uppnådda.

För betyget Godkänd på delkurs 2 krävs betyget Godkänd på moment D, betyget Godkänd på moment E, samt betyget Godkänd på moment F. För betyget Väl godkänd på delkurs 2 krävs betyget Godkänt på moment D, betyget Väl godkänd på moment E samt betyget Godkänd på moment F.

För betyget Godkänd på hel kurs krävs betyget Godkänd på båda delkurserna. För betyget Väl godkänd på hel kurs krävs betyget Väl godkänd på båda delkurserna.

Kursvärdering

En kursvärdering utförs enligt institutionens webbaserade kursvärderingsmall efter avslutad kurs. Kursvärderingen sammanställs och återkopplas av kursansvarig till studenterna. Sammanställningen arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Barn, ungdom, familj i ett övergripande samhällsperspektiv 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Andersson Gunvor & Marie Sallnäs (2007), "Svensk barnvårdsforskning", *Socionomens Forskningssupplement* 2007:6, s. 11-34. (24 s.)

Andresen, Astri, Ólöf Garðarsdóttir, Monika Janfelt, Cecilia Lindgren, Pirjo Markkola, Ingrid Söderlind (2011) *Barnen och välfärdspolitik: Nordiska barndomar 1900–2000*. Stockholm: Dialogos, kapitel 4, s. 137–215. (79 s.)

Bak, Maren & von Brömssen, Kerstin (red), (2013) *Barndom och migration*. Umeå. Boréa. (362 s.)

Bauman, Zygmunt (2013). *På konsumtionsindustrins soptipp: Om ungdomar, utbildning och utstötning*. Göteborg. Daidalos. (134 s.)

Corsaro, William A. (2011). *The sociology of childhood*. Thousand Oaks: Pine Forge Press. Del 1 och 3, (172 s.)

Cunningham, Hugh (2005). *Children and childhood in western society since 1500*. 2. ed. London: Longman. s. 1–17, 171–206 (53 s.)

Giddens, Anthony (1991). *Modernity and self-identity: Self and society in the late modern age*. London. Blackwell publishers. (264 s.)

Hirdman, Yvonne (2003). *Genus: om det stablas föränderliga form*. Stockholm. Liber (216 s.)

Lundström, Tommy & Sallnäs, Marie (2003) ”Klass, kön och etnicitet i den sociala barnvården”, *Socialvetenskaplig Tidskrift* 2003:2-3, s. 193–213 (21 s.)

Sandin, Bengt (2003). ”Barndomens omvandling – från särart till likart”, i Bengt Sandin & Gunilla Halldén, *Barnets bästa: en antologi om barndomens innebörder och välfärdens organisering*. Eslöv: B. Östlings bokförl. Symposion. s. 221–236 (16 s.)

Tillkommer valbar litteratur: på delkurs 1 en skönlitterär bok eller en film.

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Teorier, metoder, interventioner 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Andersen, Tom (2011). *Reflekterande processer: samtal och samtal om samtalen*. 5:e uppl. Lund: Studentlitteratur. (237 s.)

Burck, Charlotte & Daniel, Gwyn (1995). *Gender and Family Therapy*. London: Karnac Books. (160 s.)

Lundsbye, Maths (red.) (2010). *Familjeterapins grunder: Ett interaktionistiskt perspektiv, baserat på system-, process- och kommunikationsteori*. 4., rev. utg. Stockholm: Natur och kultur. (425 s.)

Ringborg, Magnus (2010). *Förändrande familjesamtal: En handbok för familjelotsar*. Lund: Studentlitteratur. (121 s.)

Øvreide, Haldor (2010). *Samtal med barn*. 3. rev. uppl. Lund: Studentlitteratur. (227 s.)

Tillkommer valbar litteratur: på delkurs 2 ingår att söka fram och läsa en vetenskaplig artikel publicerad i nationell eller internationell tidskrift där aktuell forskning om svåra samtal med barn presenteras.